

Cato (To) Suzanna Polak werd geboren op 20 augustus 1915 te Den Haag. Zij was de dochter van Karel en Rosette Polak. To had een broer, Leo (1913-1943) en een zus Sippora (1921-1999). Haar vader had een drogisterij aan de Badhuisweg in Scheveningen.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten. Leo Polak werd hopman en zou dit tot het verbod op Scouting in 1941 blijven. To werd in december 1933 welpenleidster en Akela in september 1934.

De Jamboree van 1937 was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). Naast de Haagse scouts namen ook de joodse scouts deel van de Berg stichting uit Laren (26 scouts), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit Winschoten (15 scouts). Daarnaast

waren op de Wereld Jamboree 55 Joodse padvinders uit Engeland en veertig padvinders uit Frankrijk aanwezig, die kampeerden op subkamp 1, 3 en 5. De verkenners van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers kampeerden op het voortrekkersterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin.

Akela Polak staat rechts op de groepsfoto die is genomen tijdens de installatie van aspirant-welpen, 1937-1938. Bagheera Polak staat links

To trouwde op 29 juni 1938 met Siegfried Jacob (Frits) Polak (1911-1944) en nam afscheid als Akela van de groep. Bij haar afscheid werd zij tot ere-welpenleidster van de T.O.P.-groep benoemd. Ze ging wonen in Amsterdam. Frits was daar bakker van beroep. Aan het begin van de oorlog woonden ze op de Vechtstraat 8 I. Ze kregen een kind die de oorlog overleefde.

De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolgning niet.

To kwam terecht in Kamp Westerbork. Ze werden op 16 november 1943 met 995 personen op transport gezet naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Het was het laatste transport van 1943 omdat het treinmaterieel voor het kerstreces van de militairen nodig was en het kamp in quarantaine ging wegens kinderverlamming. In Auschwitz werd ze op 19 november 1943 vermoord. Haar man werd op 31 maart 1944 vermoord.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farbenfabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942

tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[Cato Susanna Polak-Polak \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Cato Susanna Polak-Polak \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Siegfried Jacob Polak \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Cato Susanna Polak-Polak - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Registratie Cato Susanna Polak-Polak op 20 augustus 1915 » Open Archieven](#)

[Siegfried Jacob Polak : Family tree by herediasittig - Geneanet](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvindere, jrg 17, 1933, no. 11, 1933](#)

[» 1933-12 - Pag. 7 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvindere, jrg 18, 1934, no. 8, 1934 »](#)

[1934-09 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 4, 1935, no. 19, 08-02-1935 » 08](#)

[feb 1935 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no. 5, 06-08-1937 » 06](#)

[aug 1937 - Pag. 6 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no. 6, 20-08-1937 » 20](#)

[aug 1937 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1938, no. 17, 28-01-1938 » 28](#)

[jan 1938 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no. 2, 17-06-1938 » 17](#)

[jun 1938 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 24 jun 1938 - Pag. 5 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no. 3, 01-07-1938 » 01 jul](#)

[1938 - Pag. 20 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officiële orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no 4, 15-07-1938 » 15 jul](#)

[1938 - Pag. 15 | Delpher](#)

[Stolpersteine – Struikelstenen in Den Haag – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Details Ere lidmaatschap To Polak 1938 | JCK](#)

[Details groepsfoto 1935 | JCK](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[HAAGS gemeente archief](#)

[Samuel \(Sanny\) van Collem \(onderste rij, 3e van links\) op een groepsfoto van de Joodse](#)

[padvinderijgroep Tot Ons Plezier uit Den Haag, tijdens de installatie van aspirant-welven,](#)

[1937-1938. - Joods Monument](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.